

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีดำเนินการวิจัยกึ่งทดลอง ที่มีแบบแผนการทดลองที่ควบคุมด้วยการสุ่ม ชนิดกลุ่มควบคุมมีการทดสอบก่อนและหลัง (pretest - posttest control group design) ผังการทดลอง และขั้นตอนดำเนินการวิจัย นำเสนอตามลำดับต่อไปนี้

กลุ่มทดลอง	R	O ₁	X	O ₂
กลุ่มควบคุม	R	O ₁		O ₂

สัญลักษณ์: R คือการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

O₁ และ O₂ คือ การวัดความสามารถทางการสะท้อนคิดก่อน และหลังการจัดกิจกรรมด้วยรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้น ตามลำดับ และ

X คือ กิจกรรมการสอนด้วยรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้น

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรการวิจัย คือ นักศึกษาครูหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา สาขาวิชาภาษาอังกฤษ ปีการศึกษา 2558 ชั้นปีที่ 1-4 จำนวน 8 หมู่เรียน ระดับชั้นปีละ 2 หมู่เรียนๆ ละ 35-45 คน รวมจำนวนนักศึกษา 323 คน

กลุ่มตัวอย่างการวิจัย คือ นักศึกษาครูหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ สวนสุนันทา ชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาเอกภาษาอังกฤษ ปีการศึกษา 2558 จำนวน 2 หมู่เรียน ที่ได้รับการสุ่มอย่างง่ายตามชั้นปี และหมู่เรียน เพื่อแยกเป็นกลุ่มตัวอย่างทดลอง กับกลุ่มควบคุม ได้ผลการสุ่มคือ หมู่เรียนที่ 1 เป็นกลุ่มทดลอง และหมู่เรียนที่ 2 เป็นกลุ่มควบคุม จำนวนนักศึกษาต่อหมู่เรียนคือ 23 และ 25 คน ตามลำดับ

เครื่องมือวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มี 3 ชั้น แต่ละชั้น มีการสร้างและพัฒนา ดังนี้

1. แผนการจัดกิจกรรมเรียนรู้ ใช้กรอบการดำเนินกิจกรรมบนฐานคิด การสอนที่เน้นการวิจัยแบบเสริมกิจกรรมพัฒนาความสามารถทางการสะท้อนคิดจำนวน 3 แผน ซึ่งมีกระบวนการสร้างและพัฒนา ดังนี้

แผนที่ 1 ปรับความรู้ ความคิด ใช้เวลาจัดกิจกรรม 4 ชั่วโมง

แผนที่ 2 แนวทางการประเมินตามสภาพจริง ใช้เวลาจัดกิจกรรม 9 ชั่วโมง

แผนที่ 3 เรียนรู้ด้วยการปฏิบัติ ใช้เวลาจัดกิจกรรม 9 ชั่วโมง

1.1 ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาความสามารถทางการสะท้อนคิด และสังเคราะห์หลักการสำคัญ

1.2 สังเคราะห์สาระการเรียนรู้เรื่อง การประเมินการเรียนรู้ภาษาอังกฤษตามสภาพจริง ซึ่งเป็นรายวิชาที่อยู่ในกลุ่มวิชาชีพครู ที่กลุ่มตัวอย่างการวิจัยต้องเรียนรู้

1.3 เขียนแผนการจัดกิจกรรมการสอนตามหลักการพัฒนาความสามารถทางการสะท้อนคิด ซึ่งมีวงจรการเรียนรู้ประจำแต่ละแผน คือ ขั้นสร้างประสบการณ์ ขั้นทบทวนประสบการณ์ ขั้นสรุปจากประสบการณ์ และขั้นวางแผนการปฏิบัติตนในขั้นต่อไป โดยบูรณาการด้วยเทคนิคการจดบันทึก (journal) และการใช้คำถามชี้้นำการคิดและการทำภาระงาน

1.4 ตรวจสอบคุณภาพพื้นฐานด้วยการทดลองใช้กับกลุ่มทดลองเครื่องมือ คือ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีการศึกษา ที่กำลังศึกษารายวิชาการวัดและประเมินผลทางการศึกษา ในภาคเรียนเดียวกัน จากนั้นจึงปรับปรุงด้านความเหมาะสมของกิจกรรม สื่อ และเวลาที่ใช้

2. เครื่องมือประเมินภาระงานตามเกณฑ์การวัดความสามารถทางการสะท้อนคิด เป็นแบบวัดชนิดรูปิก ที่กำหนดรายการประเมินแบบแยกส่วนตามผลผลิตของงานแต่ละสัปดาห์ ยึดเกณฑ์การประเมินตามแนวคิดของ Kember และคณะ

3. แบบวัดลักษณะการสะท้อนคิด เป็นแบบวัดชนิดมาตราประมาณค่า 5 ระดับ ประกอบด้วยคำถาม 45 ข้อ ตามองค์ประกอบของการสะท้อนคิด ที่ได้รับการพัฒนาจากเครื่องมือการวิจัยพัฒนาโมเดลการวัดความสามารถทางการสะท้อนคิด ของ สุชีรา มะหิเมือง (2557) มีขั้นตอนการพัฒนาตามลำดับ ดังนี้

3.1 ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับความคิดเชิงสะท้อน กำหนดนิยามศัพท์ของตัวแปรแฝง และตัวแปรสังเกตได้ ร่างคำถามชนิดมาตราประมาณค่า 5 ระดับตามนิยามศัพท์ จำนวน 45 ข้อ

3.2 การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน คำนวณค่าดัชนีความสอดคล้องของความคิดเห็น (Index of Item-Congruence, IOC) และคัดเลือกข้อที่มีค่าดัชนีตั้งแต่ 0.67 ขึ้นไป หลังจากปรับปรุงข้อที่ต่ำกว่าเกณฑ์ตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ

3.3 ทดลองใช้เครื่องมือที่พัฒนาแล้วกับกลุ่มตัวอย่างทดลองเครื่องมือที่เป็นกลุ่มนักศึกษาเอกภาษาอังกฤษชั้นปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2558 วิเคราะห์ค่าความเที่ยงเชิงความสอดคล้องภายใน ตามวิธีวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha coefficient) ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟารายด้าน และรวมทั้งฉบับ แสดงดังตาราง

ตาราง 3.1 คุณภาพด้านความเที่ยงเชิงความสอดคล้องภายใน

องค์ประกอบ	จำนวนคำถาม (ข้อ)	ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา
ความสามารถในการประเมินตนเอง	18	.842
ความตระหนักในวิธีเรียนรู้ของบุคคล	12	.816
ความสามารถทางการเรียนรู้ตลอดชีวิต	15	.849
รวมทั้งฉบับ	45	.938

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มด้วยตนเอง โดยมีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม แบบคู่ขนานในสัปดาห์เดียวกัน แต่เปลี่ยนรูปแบบของการจัดกิจกรรม โดยกลุ่มควบคุมใช้กิจกรรมตามแผนการสอนปกติ และกลุ่มตัวอย่างทดลองใช้แผนการสอนที่เน้นการวิจัยแบบเสริมกิจกรรมพัฒนาความสามารถทางการสะท้อนคิด การเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1. ปฐมนิเทศกิจกรรมการเรียนรู้ และประเมินความสามารถสะท้อนคิดก่อนเรียน
2. จัดกิจกรรมตามแผนการสอนทั้ง 3 แผน
3. ประเมินความสามารถทางการสะท้อนคิดภาคปฏิบัติ จากชิ้นงานเครื่องมือการประเมินตามสภาพจริง และการจดบันทึกการเรียนรู้ในเชิงสะท้อนคิด
4. ประเมินความสามารถสะท้อนคิดหลังเรียน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติบรรยาย คะแนนการประเมินความสามารถทางการสะท้อนคิดก่อนและหลังการสอน ด้วยค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัยด้วยสถิติอ้างอิง
  - 2.1 สมมติฐานที่ 1 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความสามารถทางการสะท้อนคิดก่อนสอน ของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุคูณ (MANOVA)
  - 2.2 สมมติฐานที่ 2 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความสามารถทางการสะท้อนคิด หลังการสอนระหว่างกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุคูณ (MANOVA)